

Nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqullugu 2015-imut aningaasanut inatsisissami 5 mio. kr.-inik immikkoortitsinissamik Naalackersuisut sulissuteqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Saqq.: Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

pillugu

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappaassaaneerneqarnerani saqqummiunneqartoq.

Ataatsimiititaliami suliaqarnermi ilaasortat uku peqataapput:

Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jeremiassen, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Karl-Kristian Kruse, Siumut, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Saxtorph Didriksen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Knud Kristiansen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Hans Enoksen, Partii Naleraq

UPA 2014-imi ull. 10. april 2014 siullermeerereernermi siunnersuut Ataatsimiititaliap misissorpaa.

Siunnersuutip imaa aamma siunertaa

Nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqullugu 2015-imut aningaasanut inatsisissami 5 mio. kr.-inik immikkoortitsinissamik Naalackersuisut sulissuteqaqqullugit siunnersuuteqartup siunnersuutimigut siunertaraa. Savaatilittut inuussutissarsiornerup, kiisalu nalinginnaasumik naatitanik nunalerinermilu tunisassiornerup, siuarsarneqarnissaanut aningaasaliissutitut immikkoortitanik pilersitsoqarneratigut, nunalerinerup iluani imminut pilersornerup siuarsarneqarnissaanut aningaasat atorneqassapput.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarneqarsinnaaqullugu siunnersuut partiinit arlalinnit oqaatigilluaannarlugu tamanit tapersorneqarpoq. Kingornatigut siunnersuut Ataatsimiititaliami suliarisassanngorlugu innersuunneqarpoq.

Isumasioqatigiinneq

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerminut atatillugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq isumasioqatigisimavaa. Isumasioqatigiinnermut aggersaanerup aamma Naalakkersuisup oqaatigisassaanut tunngavissiap nuutinneri isumaliutissiisummut uunga **ilanngussaq 1**-tut tapiliunneqarput.

Siunnersuutip Ataatsimiititaliamit suliarineqarnera

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, Kalaallit Nunaanni nunalerinerup nukittorsarneqarnissaanik aamma nunami namminerimi imminut pilersornerup annertusarneqarnissaanik partiit akornanni malunnaatilimmik kissaateqartoqartoq. Tassunga atatillugu taaneqarpoq, suliffissaqarnermut aamma nerisassanik nunanit allanit eqqussuinerup annikillisinnissaanut ilapittuutitut nunalerinermik suliffissuaqarnerup ineriartornera ajunngitsumik sunniuteqarumaartoq.

Siunnersorteqarfik Rambøll 2014-imi martsimi nalunaarusiamik saqqummersitsivoq, taannalu Kalaallit Nunaanni nunalerinerup misissuiffigeqqissaarneranik imaqarpoq. Tassani takuneqarsinnaavoq 2011-imi nunalerineq suliffeqarfinni 48-t sinneqartuni inunnut 50-t 100-llu akornanniittunut pingaarnertut suliffissaqartitsisuuvoq. Ukiut qulit kingulliit ingerlaneranni ingerlatat amerlassusii 20 %-imik ikileriarsimapput. Ingerlatat ataasiakkaat agguaqatigiissillugu 22,5 hektarinik angissuseqarput, taakkulu danskit ingerlatsiviisa 1/3-isa angeqqatigipajaarpaat. Kalaallit Nunaanni nunalerinermi savaateqarneq tunngaviusumik ingerlanneqartuuvoq, taamaattumillu naatitanik naatsiiannillu tunisassiorneq saniatigooralugu inuussutissarsiutitut taamaallaat ingerlanneqartarpoq. 2012-mi nunalerinermi kaaviiartitat tamarmiusut 31 mio. kr.-iupput.

Nunalerineq pillugu Nassuiaat 2007-imi (martsimi) saqqummersinneqarpoq, tassanilu nunalerinermut piffissaq ungasinnerusoq tunaartaralugu naalakkersuinikkut takorluukkat nassuiaatigineqarput:

”Atuisartut inuussutissanik kalaallit tunisassiaannik naleqquttumik akilinnik pitsaasunik pilersorneqarnissaat qulakkeerneqassaq. Kalaallit Nunaanni nunalerinermi tunisassiortut isertitsinissamut naammattumik tunngavissaqarnissamik periarfissaqassapput kiisalu kalaallit inuussutissaannik tunisassiorneq ingerlatiinnarniarlugu ineriartornissamut periarfissanik qulakkiivigineqassallutik, imminut nappassinnaasumik tunisassiorneq tunngavigalugu.”

Nunalerinerup iluani annertusaanikkut takorluukkat piviusunngortinniarneqarput. Peqatigisaanillu nunalerineq pisariillisaaviginiarneqarpoq. Nunalerinermi ingerlatsinermut aningaasartuutit imminnut akilersinnaanerit apeqqutaalluni

ineriartornermut, ilinniartitaanermut nutaaliornermullu naalackersuinikkut aningaasanik inatsisikkut aningaasaliissutit siunissami taamaalillutik tulleriarneqartalissagaluarput.

Kalaallit Nunaanni nunalerinermi aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq misissoqqissaarniarlugu, aamma naalackersuinikkut iliuuserineqaratarsinnaasunik aallarniinnissamut tunngaviliiniarluni suleqatigiissitat kingornatigut pilersinneqarput.

2008-mi apríilimi suleqatigiissitap saqqummersippaa *Nalunaarusiaq takussutissartalik Kalaallit Nunaanni - Nunalerinerup aningaasaqarniarnera*, tassanilu Kalaallit Nunaanni taamanikkut savaateqarfiusunit 50-iusunit 46-t ukiumoortumik naatsorsuutaat misissuinernut tunngaviupput. Tassani 2015-ip tungaanut ukiumut pisortanit aningaasalersuinissamut pisariaqartitsinerit 8,32 mio. kr.-nut naatsorsorneqarput.

Tassunga atatillugu taaneqarpoq, savaatillit akornanni isertitat annertuumik nikerartuusut. Taamaalilluni ingerlatsiviit ingerlalluarnerpaat inuussutissarsiortut akornanni ingerlanerlunnerpaanit savamit piaqqiortumit ataatsimit tallimariaataa sinnerlugu isertitaqartartut tassani takuneqarsinnaavoq. Tamanna tunngavigalugu siunissami nunalerinerup qanoq aqqissuunneqarnissaanut Namminersornerullutik Oqartussat isumaliutersuuteqaqqullugit suleqatigissitap kaammattuuteqarpoq, ingerlatsivinnummi imminut akilersinnaanngitsunut tapiissuteqartarnerup attatiinnarnerani aqqissuussanikkut ineriartornerup nunalerinerup pitsanngorsarnissaanut pisariaqartup unikaallatsinneqarnissaa isumaqarfigineqarmat.

Tassunga atatillugu suleqatigiissitap taavaa, Namminersornerullutik Oqartussat pilerinartumik taarsigassarsisitsisarnerisigut annertuumik taarsigassarsiniartarneq pilertartoq, taamaalillunilu ingerlatsivinnut ataasiakkaanut sippulimmik arlalitsigut akuttunngitsumik aningaasalersuisoqartarluni. Taarsigassarsisitsinerit siumoortumik akiliisinnaassutsimik nalileereernikkut aamma pisannigilat, taamaattumillu taarsigassarsisitsineri Namminersornerullutik Oqartussat aningaasanik annaasaqarsinnaanerit aarleqqutigineqarsinnaasimavoq. Tamanna tunngavigalugu tapiissuteqartarnerup aqqissuuteqqinnissaa suleqatigiissitap kaammattuutigaa, taamaalilluni siunissami nunalerinermut toqqaannartumik tapiissutaasartut tamarmik tunisineri tapiissutitut akilerneqartalissallutik, taamaaliornikkullu ingerlatat ingerlaannaq pisariinnerpaamik iluaquserneqartalissallutik.

Suleqatigiissitap maluginiarpaa, pisortanit aningaasalersuinerit katitigaanerisa allanngortinnerini nunalerisut ilaannut taarsigassarsinnaanerit ajornarnerulissasut – illuatungaatigulli ingerlatanut imminut akilersinnaasunut aningaasat pisortaneersut amerlanerit periarfissaalissasut. Naak suleqatigiissitap piffissaq sivikinnerusoq tunaartarlugu tunisassiornerup appariaateqarnissaa taamaalilluni assortorsinnaanngikkaluaraa, piffissaq

ungasinnerusq eqqarsaatigalugu ingerlatat ingerlalluartut allilernerisigut tunisassiornerup attatiinnarsinnaanera imaluunniit qaffariaateqarsinnaanera nalilernerqarpoq, taamaalillunilu nunalerinerup aaqqissuussaanerani sukkanerusumik ineriartornissamut kaammattuisoqassaaq, tamatumaniilu nunalineriq ataatsimut isigalugu imminut akilersinnaalissaaq.

Suleqatigiissitap inassutai Ataatsimiititaliap tusaatissatut tiguai. Ataatsimiititaliap peqatigitillugu maluginiarpaa, nunalineriq aningaasatigut annertuumik pisariaqartitsiffiusoq, tamatumalu nassatarisaanik illuutit pissarsiariniarnerinut aserfallatsaalineqarnerinullu, maskiinanut aamma allanngorartuunngitsumik innaallagissamik pilersuinermut, kiisalu ilaatigut ikummatissanut, nerukkaatissanut naggorissaatinullu akissaajaatinut ataavartunut aningaasaliissutit amerlaqisut pisariaqartinneqartut. Nunalinerintaq attaveqatigiinnermik ineritinneqarluarsimasumik amigaateqarnermigut kinguarsarneqarpoq, tamatumanimi illoqarfinni anginerusuni atuisunut nerisassat nioqqutissiat assartornissaat siaruaattarnissaallu ajornakusoortinneqartarmat.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa, *Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaq 2014* anguniakkamik taasaqartoq, allassimammat nunalinerinermik inuussutissarsiuqartut suliniutissat aningaasaliiffigisassallu nutaat aningaasaliiffigineqarnissaat namminneq isumagisussaagaat, ataatsimullu isigalugu niuernikkut piunasaqaatit tunngavigalugit ingerlatsisoqassasoq. Nalunaarusiaq malillugu aningaasat pisortaneersut ingerlatat imminut akilersinnaanngitsut attatiinnarnissaannut atorneqassanngillat.

Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa, nunalinerinermut namminersorluni aningaasalersuisunit aningaasanik pissarsiniarnissaq qangali ajornakusoorsimammat, taamaattumillu aningaasat namminersortunit neqeroortigineqartartut amerlasuutigit inuussutissarsiummi piunaneqartunut naleqquttuusaratik. Pissutaasut ilagisinnaagunarpaat, assersuutigalugu illunik maskiinanillu qularnaveeqqusiilluni aningaasalersuisartut namminersortut aningaasanik periarfissiinissamut tunuarsimaarnerat, taarsigassarsiummi taarsigassarsiat nammineq akilersinnaanngippagit pinngitsoorani tamanna piviusunngortikkuminaassinnaassammat.

Ataatsimiititaliap paasivaa, maanna nunalinerinermik ingerlatsiviit akornanni aningaaseriviit naliinerat (ilanngussaq 1 naapertorlugu) malillugu tallimaannaat (5) niuerneq tunngavigalugu taarsigassarsisitsisartunit taarsigassarsiniarnissamut periarfissaqartut, tamannalu pisortat aqqutigalugit assinganik taarsigassarsinerminngaanniit pinngitsoorani akisunerussaaq.

Taamaalilluni Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, Kalaallit Nunaanni nunalinerinermik ineriartortitsineq maannakkorpiaq pisortanit aningaasaliissutinik suli tunngaveqartussaassasoq, tamannalu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalinerinermullu

Naalackersuisup isumasioqatigiinnermi qulaani taaneqartumi aamma uppernarsarpaa. Taamaalilluni Ataatsimiititaliap nunalerinerup iluani imminut pilersorneq siuarsarsinnaaqqullugu 5 mio. kr.-nik immikkoortitsinissamik siunnersuut – tunngaviatigut – aamma ajunngitsutut isumaqarfigaa, naak pissussiviusutigut aningaasalersuinissamut pisariaqartitsineq malunnaatilimmik annertuneroqisoq isumaqarfigigaluarlugu. 2014-imut aningaasanut inatsimmi ineriartortitsinermut tapiissutit (konto pingaarneq 51.03.03) aamma nunalerinermik inuussutissarsiteqartunut aningaasalersuinikkut tapersiisarneq (konto pingaarneq 51.03.02) kisimik 16,051 mio. kr.-nik aningaasartaqartut Ataatsimiititaliap taamaalilluni maluginiarsinnaasimavaa.

Tamanna aamma pissutigalugu siunnersuummi uani aningaasat amerlassusaasa amerlineqarnissaat Ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa, taamaalillunilu ukiuni tulliuuttuni aningaasanut inatsimmi Kalaallit Nunaanni nunalerinerup ineriartortinneqarneranut atugassatut minnerpaamik 15 mio. kr.-nik aningaasaliissuteqartoqartassalluni. Aningaasat iluaqutigalugit nunalerinermi suliffissaqartitsiniarnermut atatillugu pitsaasumik sunniuteqartitsisoqarsinnaassasoq Ataatsimiititaliap aamma naatsorsuutigaa, tamannalu ataatsimut isigalugu inuiaqatigiinni suliffissaaleqinerup annikillisinnissaanut ilapittuutaasinnaassaaq.

Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap oqaatigissavaa, Naalackersuisut Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq pilersissimammassuk, taannalu ull. 5. februar 2013 atuutilersimasoq. Ataatsimiititaliap paasisai malillugit Ataatsimiititaliarsuup sulinini naammassisimavaa – kiisalu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut (SPS-ip) ataatsimeersuarnerata nalaani junimut saqqummiunniarneqartoq. Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq pingaarnermik savanik, tuttunik, nersutinik naatitanillu imminut pilersornerunissamut aqquutissanik innersuussiniarpoq – taamatuttaaq nunalerinerup iluani isertitaqarsinnaassutsip qanoq pitsanngortinneqarsinnaaneranik kaammattuutunik saqqummiussissalluni.

Nunalerinermut aningaasaliissutit pillugit eqqortumik agguataarinissamut 2015-imut aningaasanut inatsimmut atatillugu isumaqatigiinniarnermut Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq aallaaviusariaqartoq Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaalilluni isumaqatigiinniarnarit paasisimasat tunngavigalugit ingerlanneqarnissaat, tassungalu atatillugu siunissami inuiaqatigiinnit aningaasat tunniuttagassat nunatsinnullu tamarmut sunniuteqarluarnerpaamik atorneqarsinnaassasut Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaata isumannaassavaa.

Tassunga atatillugu Ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa, aningaasanut inatsimmik siunissami isumaqatigiinniartarnissani Inatsisartuni ataatsimiititaliat attuumassutillit, tamatumaniitaaq nunalerinermik soqutigisallit, akuutinneqartarnissaannut iliuuseqarnissamut

Naalakkersuisut isumannaarissasut.

Siunnersuutip aningaasatigut kingunissai

Inatsisartut Suleriaasianni § 33, imm. 1-mi takuneqarsinnaavoq, aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinnerani siunnersuutip tungavilersuutitaani aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai allaaserineqarsimassasut.

Ataatsimiititaliap inassutigaa, allannguutissatut siunnersuut nunalerinermi atugassatut minnerpaamik 15 mio. kr.-nik aningaasartalik aningaasanut inatsisip isumaqatigiinniutiginnissaanut Aningaasanut inatsimmi aningaasanik nikerartitsinikkut aningaasalersorneqassasoq.

Ataatsimiititaliap inassutai

Ataatsimiititaliaq **isumaqatigiittoq allannguutissatut siunnersuummik** imaattumik **saqqummiussivoq:**

Kalaallit Nunaanni nunalerinerup tapersersorneqarnissaanut ineriartortinnissaanullu 2015-imut Aningaasanut Inatsisikkut minnerpaamik 15 mio. kr.-nik aningaasaliinissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

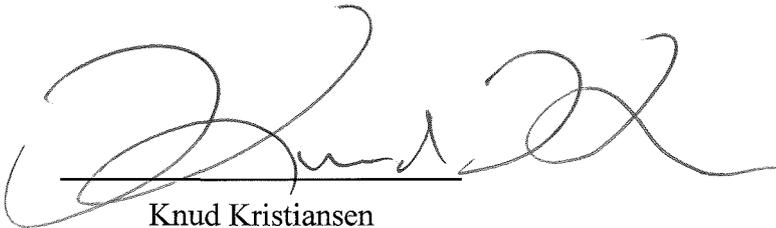
Nikolaj Jeremiassen,
Siulittaasoq

Karl-Kristian Kruse,
Siulitaasup tullia

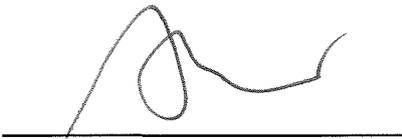
Saxtorph Didriksen

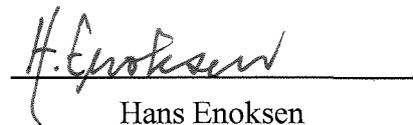
Knud Kristiansen

Aqqaluaq B. Egede

Ane Hansen

Hans Enoksen

INATSISARTUT

BILAG 1

**Aalisarnermut, Piniarnermut
Nunalerinermullu Naalakkersuisoq
Finn Karlsen
/MAANI**

Ulloq: 12. maj 2014
J.nr.: 01.36.01.04-00018

**Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliamik
pingasunngornermi ull. 14. maj 2014 nal. 12.00-13.00 ataatsimiittarfik 2-mi
isumasioqateqarnissamut aggersaaneq**

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu ataatsimiititaliap aalajangiiffigisassatut siunnersuutip UPA 2014/45-p suliarineqarneranut atatillugu matumuuna Naalakkersuisunut ilaasortaq Finn Karlsen isumasioqatigiinnissamut aggersarpaa.

Isumasioqatigiinnermi uku isummersorfigineqassasut Ataatsimiititaliap kissaatigaa:

A. Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq

Namminersorlutik Oqartussat Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq pilersinnikuuaat, taannalu ull. 5. februar 2013 atuutilerpoq.

Imminut pilersornerunissamut Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq tikkuussissasoq naatsorsuutigineqarpoq, kiisalu nunalerinermi isertitaqarsinnaassuseq qanoq pitsanngortinneqarsinnaasoq pillugu kaammattuuteqassasoq naatsorsuutineqarluni.

Apeqqu 1

Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa qaqugu saqqummiunneqassanersoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Apeqqu 2

Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa 2014-imi qaammatit siullit pingasut ingerlaneranni saqqummiunneqarsimasussaagalarpoq. Isumaliutissiissutip suli saqqummersimannginneranut suna pissutaava?

Apeqqu 3

Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaata Naalakkersuisut qanoq malitseqartissallugu naatsorsuutigaat? Nunalerinermik soqutigisaqartut Inatsisartunilu ataatsimiititaliat attuumassutillit peqatigalugit isumaliutissiissutip isummersoqatigiissutigineqarnissaa Naalakkersuisut eqqarsaatigaat?

B. Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaq 2014

Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaq 2014 naapertorlugu inuiaqatigiinnut sapinngisamik pituttuunnginnerpaasumik sapinngisamillu ikiorsiissutit akinnerpaatillugit niuernermi atugassarititaasut malillugit nunalerineq ingerlanneqassaaq.

Apeqquut 4

Nunalerinermi niuernermi atugassarititaasunut annertunerusumik ikaarsaariarnermut atatillugu suut iluaqutaasinnaassasut suullu ajoqutaasinnaassasut Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Apeqquut 5

Iliuusissanut aningaasaliissutissanullu nutaanut nunalerineq namminneerluni aningaasalersuissappat, nunalerinermik ingerlatsiviit atuuttut amerlassutsimikkut angissutsimikkullu qanoq allanngoriartornissaat Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Apeqquut 6

Namminersortut aningaasalersuinissamut neqeroorutaat Naalakkersuisut naliliinerat malillugu nunalerinermi pisariaqartitsinerup naapertorneqarnissaanut naammattussatut isigineqarpat?

C. Aningaasaqarnikkut misissueqjissaarneq aamma akiliisinnaassuseqarneq pillugu nalilersuineq

Nunalerineq pillugu politikkimik nassuiaat 2007-mi takuneqarsinnaavoq qitiusumik allaffeqarfimmi nunalerinermi aningaasaqarnermik nalilersuivittoqarnikuunngitsaq, Taamaattumillu taamanikkut naalakkersuisuusut nunalerinermik inuussutissarsiornermi aningaasaqarnermi inissisimavimmik nutartikkamik peqanngitsut.

Nalunaarusiaq takussutissartalik Kalaallit Nunaanni - Nunalerinerup aningaasaqarniarnera-ni (2008) takuneqarsinnaavoq, taarsigassarsiniarnermut atatillugu nunalerinermik ingerlatsivinni taamanikkut nunalerisut akiliisinnaasusiat naliliivigineqarneq ajortoq takuneqarsinnaavoq.

Apeqquut 7

Nunalerineq pillugu politikkimik nassuiaat 2007-ip saqqummiutereernerata kingorna nunalerinermi aningaasaqarnermik nalilersuivittoqarnissaa isumannaarniarlugu iliuusissat suut Naalakkersuisut aalajangersimavaat?

Apeqquut 8

Akiitsoqarneq pillugu siumut nalilersueqqaarani taarsigassarsinissamut qinnuteqaatit suliarineqarsinnaanngitsut akuerineqarsinnaanngitsullu Naalakkersuisut uppersarsinnaavaat? Taamaattoqanngippat taamatut periuseqarnerup amigaataanerani iluaqutaasutut tunngavilersuutit suut saqqummiunneqarsinnaappat?

Apeqquut 9

Nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermut pisortanit taarsigassarsinerit maanna katillugit qanoq amerlatigippat, aamma taarsigassarsianut ernialinnut erniaqanngitsunullu taarsigassarsiat qanoq agguataarneqarsimappat?

Apeqquut 10

Nunalerinermik ingerlatsiviit qassit imminut akilersinnaanngitsutut isigineqarpat, pisortanillu taarsigassarsiat taarserneqarnissaannut atatillugu mianerisassat suuppat?

D. Ineriartornermut sulisoqarnernullu tapiissuteqartarneq

Nunalerinerup ineriartortinnerata suli tapersorsorneqarnissaa aamma inuiaqatigiinni ataatsimut isigalugu suliffissaaleqinerup akiorniarnissaa siunertaralugu nunalerinermit sulisoqarnermut ilapittuuteqarnissaq Ataatsimiititaliap pingaartippaa.

Apeqquut 11

Nunalerinerup ineriartortinneranut tapersorsorneqarneranullu 2014-imi aningaasat qassit pisortanit aningaasaliissutigineqarnikuuppat, aamma aningaasat agguataamissaannut Naalakkersuisut qanoq tullerriaarinikuuppat?

Apeqquut 12

2015-imut Aningaasanut Inatsit aqqutigalugu nunalerinerup ineriartortinneranut tapersorsorneqarneranullu pisortanit aningaasaliissutit qassit aningaasaliissutiginnissaat Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, taakkulu qanoq tullerriaarneqassappat?

Apeqquut 13

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutini UPA 2014/20-mi aamma UPA 2014/21-imi killiliussanit nunaateqarnermi sulisoqarnerup siuarsarnissaannut atugassatut aningaasaliisinaanermut periarfissat Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

Naalakkersuisumik apersuinermini ataatsimiititaliap allanik aamma apeqquuteqarnissani naatsorsuutigaa.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerata Naalakkersuisunut ilaasortap ataatsimiititaliallu akornanni pingaarnersuilluni tullerriaarinerit anguniakkallu pillugit naalakkersuinermut tunngasumik oqaloqatigiinnertut sapinngisamik iluseqartinneqartarnissat Ataatsimiititaliamit anguniarneqarpoq. Taamatut oqallinneq ammasumik oqallinnertut sapinngisamik ingerlanneqassaaq.

Kiisalu apeqquutit siuliani allassimasut pillugit allakkiamik kalaallisut danskisullu ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuineranut atatillugu pissarsisinneqarnissani ataatsimiititaliap kissaatigaa. Allakkiap kingusinnerpaamik ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerata kinguninngua uunga nassiunneqarnissaa qinnutigineqarpoq: gimsing@inatsisartut.gl. Allakkiaq ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinissaanut nassarneqarpat atorneqarpallu taassuma nuutinnera ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerata aallartinnerani ataatsimiititaliap oqaluttaanut tunniuteqquneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikolaj Jeremiassen
Ataatsimiititaliami siulittaasoq

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaq
/Maani

**UPA 2014/45 pillugu 14. Maj 2014 isumasioqatigiinnermut atatillugu
apequtiginerqartutut akissutit**

19-05-2014
Sullap normua 2014-097145
All. nr. 1576609

Allakkap normua 01.36.02.04-00018 normuliullugu isumasioqatigiikkiartoqqusissut innersuussutigineqassaaq. Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip UPA 2014/45-p, aappassaaneerreqarnissaata ulloq 3. juni-mut kinguarinneqartup ataatsimiititaliamit suliarineqarneranut ilanngullugu ataatsimiititaliaq isumasioqatigiinnissamik kissaateqarpoq.

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanog.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apequtiginerqartut tulleriinnilersorneqarnerisut akineqartassapput. Aallaqqaasiullugu nalunaarutigineqassaaq Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa Naalakkersuisut suli suliarinngimmassuk.

A-mut. Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuaq

Apeqqummut 1-imut

Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa qaqugu saqqummiunneqassanersoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaa?

Akissut:

Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa januar 2014-imi naammasineqarpoq Ataatsimiititaliarsuullu ilaasortaanut u. 24. februar 2014 killiliullugu oqaaseqarfigisassanngorlugu nassiussuunneqarluni, taamaalereermat nutserneqarpoq kukkunerisorneqarlunilu.

Isumaliutissiissut Naalakkersuisunut saqqummiunneqarniariapat siunertaavoq Inatsisartut ataatsimiititaliaannut susassaartunut saqqummiunneqarnissaa taamatullu Inatsisartut suleriaasianni § 35 naapertorlugu isumaliutissiissut tunniunneqassasoq. Taamatutaaq isumaliutissiissut Kommune Kujallermi isumasioqatigiinnissami pilersaarutigineqartumi saqqummiunneqalersaarpoq.

Apeqqummut 2-mut

Ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaa 2014-imi qaammatit siulliit pingasut ingerlaneranni saqqummiunneqar-simasussaagaluarpoq. Isumaliutissiissutip suli saqqummersimannginneranut suna pis-sutaava?

Akissut:

Takuuk immikkoortoq 1-imut akissut ilassutitullu nalunaarutigisinnaavara Ataatsimiititaliarsuarmut ilaasortat oqaaseqarnissaminnut nutsernissaanullu killiliussap sivitsorneqar-nissaanik kissaateqarmata naatsorsuutigineqartumillu kukkunerisornera sivi-sunerusimammat.

Apeqquummut 3-mut

Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuup isumaliutissiissutaata Naalakkersuisut qanoq malitseqartissallugu naatsorsuutigaat? Nunalerinermik soqutigisaqartut Inatsisartunilu ataatsimiititaliat attuumassutillit peqatigalugit isumaliutissiissutip isummersoqatigiissutigineqarnissaa Naalakkersuisut eqqarsaatigaat?

Akissut:

Aammattaaq 1-imut akissut takuuk. Naalakkersuisut naatsorsuutigaat Ataatsimiititaliarsuup siulittaasuata isumaliutissiissut juni 2014-imi SPS-ip ataatsimeersuarnerani savaatilinnut saqqummiutissagaa. Tamatuma saniatigut isumaliutissiissut Naalakkersuisoqarfinnut susassaqtunut oqaaseqarfigisassanngorlugu nassiusuunneqassaaq.

Tamakku peqatigisaannik Naalakkersuisoqarfik Ataatsimiititaliarsuup kaammattuutai tunngavigalugit tulleriarinissanut siunnersuusiulerpoq, Nunalerineq pillugu Siunnersuisoqatigiit juni 2014-imi tulliani ataatsimiinneranni saqqummiunneqartussamik, taamaalereerpat malitseqartitsiniarluni suleqatigiissitaliaq tulleriarinerit tunngavigalugit suliasat piviusunngortinneqarnerannut malinnaassalluni. Malitseqartitsinerimi aningaasaqarnermut, inatsisinut kiisalu ineriartortitsinerimut tunngasut isumaliutissiissummeersut naliliisaruni misissorneqassapput. Naliliisaruni misissuinerup imarissavai isumaliutissiissut tip inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngatillugu kingunerisassai.

B-mut. Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiaq 2014

Apeqquummut 4-mut

Nunalerinermi niuernerimi atugassarititaasunut annertunerusumik ikaarsaariarnermut atatillugu suut iluaqutaasinnaassasut suullu ajoqutaasinnaassasut Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Akissut:

Iluaqutit:

Isumaliutissiissummi inerniliinerit tunngavigalugit pissutsit arlalippassuupput nunalerinermik inuussutissarsiateqartut annertuunik unammilligassaqaqarnerannik takutitsisut. Uanga naliliivunga Nunalerineq pillugu Ataatsimiititaliarsuarmut suliaqkiissutaasuni tunitsivissatigut atugassarititaasunut annertunerusunut ikaarsaartoqarnissaanut tunngatillugu qaffasinaagaavallaartunik ilimasuttoqarsimasoq. Isumaliutissiissummi naatsorsuutit kisitsisitaanni inernerisigut erseqqissumik takutinneqarpoq nunalerinermik inuussutissarsiateqartut aningaasaqarnermut tunngatillugu sakkortuunik atugassaqaqartitaasut.

Iluaqutaanerpaassaaq nunalerinermik inuussutissarsiuutillit pissutsinut naleqqussarpata, taamaalilluni savaateqarfiit aningaasaqarnikkut ingerlalluartut sulii pitsaanerusumik patajaallisarneqassapput. Iluaqutaasinnaasoq alla tassaasinnaavoq aningaasaliissutigineqartut agguanneqartalerpata tapiissutit tapersiissutilluunniit annertunerpaamik iluaqutissanngortinneqarnerat pisariaqarfiinullu.

Akorngutit:

Amerlavallaanik nalorninarloqarnera akornutaavoq pingaartumik ukiuni aggersuni nunalerinermik inuussutissarsiateqartut amerlasoorpassuarnik unammilligassaqaqartuarnissaat innersuussutigalugu, aningaasaqarnermut tunngasuinnaanngitsutigut.

Apeqqummut 5-imut

Iliuusissanut aningaasaliissutissanullu nutaanut nunalerineq namminneerluni aningaasalersuissappat, nunalerinermik ingerlatsiviit atuuttut amerlassutsimikkut angissutsimikkullu qanoq allanngoriartornissaat Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Akissut:

Innersuussutigissavara ataatsimiititaliap isumaliutissiissutip saqqummiunneqarnissaa atuarnissaalu utaqqimaaqqaarallassagaa. Taamaattoq Naalakkersuisut neriutigaat nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnerup allatut aaqqissuunneqarnissaa isumaliutissiissummi kaammattuutigineqartutut aallartinneqassasoq.

Apeqqummut 6-imut

Namminersortut aningaasalersuinissamut neqeroorutaat Naalakkersuisut naliliinerat mallillugu nunalerinermik pisariaqartitsinerup naapertorneqarnissaanut naammattussatut isigineqarpat?

Akissut:

Naamik, taamaattoqassasoq isumaqanngilagut. Pisortat aningaasaliisarnissaat anner-tuumik pisariaqartinneqartuaannassaaq. Aningaaseriviit Ataatsimiititaliarsuarmut ilaasortaasuttaaq mariuullutik Ataatsimiititaliarsuup sulinerani natunaarutigaat naatsorsuutit kisitsisitaat aallaavigalugit nalillillutik taamatut inuussutissarsiuteqarneq pisortanit tapiissuteqartoqartanngippat imminut akilersinnaanngitsoq, taamaammallu siunissami taarsigassarsinertigut aningaaserivinnit aningaasalersorneqarsinnaassanngitsoq (nunalerinermut siunissami aningaasaliissutissanut).

Taarsigassarsianik akilersuinnaanermut taamaattumik politikikkut ukiumut akuersisarnertit apeqqutaapput taamaattumillu piffissami sivisuumi aningaasalersuinissaq ajornarluni. Aningaaseriviit nalillippat iluanaarniutigalugu taarsigassarsisitsisarneq taamaallaat savaateqarfinnut tallimanut aningaasarsilluarnepaasartunut periarfissaassasoq. Aningaaseriviit taamaallaat niuerneramik tunngaveqarlutik taarsigassarsisitsisarput, tassani erniat pisortanit qaffasinnerujussuusarlutik.

C-mut. Aningaasaqarnermut tunngatillugu naliliisarluni misissuineq aamma akiliisinnaassuseqarnermik naliliineq

Apeqqummut 7-imut

Nunalerineq pillugu politikkimik nassuiaat 2001-ip saqqummiutereernerata kingorna nunalerinermi aningaasaqarnermik nalilersuivittoqarnissaa isumannaarniarlugu iliuusissat suut Naalakkersuisut aalajangersimavaat?

Akissut:

2008-mi nassuiaammik allamik malitseqartitsinermik saniatigut taamanikkut Naalakkersuisuusut aalajangiippat toqoraavimmik nutarterineq ineriartornermut eqqortumik aallariarnerussasoq, tunineqartartummi taamanikkut toqoraavimmi atortut atortoritillugit anertusineqarsinnaanngimmata. Pingaarnertut nutarterineq 2013-imi naammassineqarpoq annikinnerusunillu iluarsisarnissanik 2014-imi 2015-imilu malitseqartinneqartassaluni. Savaaqat tunisat ukiumi 1984-imi aamma 2012-imi 17.000-it aamma 22.000-it akornanniittarsimapput. Anguniagaasimagaluarpoq ukiumut 25.000-iusassasut amerlanerusassasulluunniit. Peqatigitillugu taamanikkut Naalakkersuisuusut 2012-imi

ataatsimiititaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaanik pilersaarusiorneq aallartippaat, ilaatigut aningaasaqarnermik tunngasunik misissuisussamik, paasineqarmammi maannamut nassuiaataasartut nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnerup sukut ingerlanerliorneranik erseqqissumik takussutissiisimangimmata taamaalillunilu sulissutigisassanik aallartitsisoqarsinnaaniassammat ineriartornermut siuarsaataasunik inuiaqatigiillu aningaasaqarnerannut pissarsinarnerusunik.

Apeqqummut 8-mut

Akiitsoqarneq pillugu siumut nalilersueqqaarani taarsigassarsinissamut qinnuteqaatit suliarineqarsinnaanngitsut akuerineqarsinnaanngitsullu Naalakkersuisut uppersarsinnaavaat? Taamaattoqanngippat taamatut periuseqarnerup amigaataanerani iluaqutaasutut tunngavilersuutit suut saqqummiunneqarsinnaappat?

Akissut:

Ullumikkut qinnuteqarnermi periuseq ima ingerlasarpoq: Savaatillip qinnuteqaataa Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissut siulersuisuinut ingerlatinneqartarpoq. Savaatillit Allaffeqarfiata Nunalerinermik Siunnersorteqarfik peqatigalugu qinnuteqartoq sinnerlugu, Savaatillit Peqatigiit Suleqatigiissunut missingersuusiortarput inassuteqaatitalimmik. Tamatuma kingorna qinnuteqaat suliasanngorlugu nassiuunneqartarpoq ESU-mut Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfimmiittumut, tamatumalu kingorna qinnuteqaat suliarineqartarpoq qinnuteqartorlu inerneranik nalunaarfigineqartarluni. Suliap ingerlanerani savaatillip missingersuutai naliliinermi ilaatinneqartarput.

Apeqqummut 9-mut

Nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermut pisortanit taarsigassarsinerit maanna katillugit qanoq amerlatigippat, aamma taarsigassarsianut ernialinnut erniaqanngitsunullu taarsigassarsiat qanoq agguataarneqarsimappat?

Akissut:

Taarsigassarsiat erniallit atukkiunneqarsimasut 31.12. 2013-imi katillugit 62,5 mio. kr.-upput. Taarsigassaritinneqarsimasut tamakkerlugit 62,5 mio. kr.-sut pingasunngorlugit immikkoortinneqarsinnaapput:

- A) 31.12. 2013-imi taarsigassarsiaritinneqarsimasut erniallit katillugit 30,7 mio. kr.-put.
- B) 31.12. 2013-imi taarsigassarsiaritinneqarsimasut erniaqaratillu taarsersugassartaqanngitsut katillugit 24,5 mio. kr.-put.
- C) Kiisalu taarsigassarsiaritinneqarsimapput 7,4 mio. kr.-nit taarsigassarsianut ernialinnut taarsigassarsianullu erniaqaratillu taarsersugassartaqanngitsunut katiterneqarsimallutik.

Apeqqummut 10-mut

Nunalerinermik ingerlatsiviit qassit imminut akilersinnaanngitsutut isigineqarpat, pisortanillu taarsigassarsiat taarserneqarnissaannut atatillugu mianerisassat suuppat?

Akissut:

Katillugit savaateqarfiit 39-upput. Savaatillit ukiup 2012-p naanerani akiitsuisa sinneri tamarmiusut 31.613.236 kr.-put. Akiitsut sinneri amerlanerpaat 1.656.134,- kr.-put, sinnerinik piffissaq akilersuiffissaq ukiunik 23-nik sivisussuseqarluni. Ikinnerpaanik akiitsuminut sinneruttoqartumut tunngatillugu 2012-p naanerani taakku 79.472,- kr.-put, piffissaq akilersuiffissaq ukiut qulingiluaallutik. Savaatillinnut ataasiakkaanut sinneruttu-

nik piffissaq akilersuiffissaq ukiunik tallimanik sivissussuseqarpoq. Savaatilinnut tamanut agguaqatigiissillugu akiitsut sinneri 735.000,- kr.-t missaanniipput. Taamaallaat savaatil- lit tallimat akiitsunut akilersuutinik ernianillu akileereerlutik pitsaasunik angusaqarput ta- piissutisisimanatillu.

Erseqqippoq savaateqarfik isertitaqarfiusanngitsoq pisortanut namminersortunulluunniit, assersuutigalugu aningaaserivimmit taarsigassarsianut, utertitsilluni akilersuiuminaatsi- tsissammat.

D-mut. Ineriartortitsinermut suliffissaqartitsinermullu tapiissutit

Apeqqummut 11-mut

Nunalerinerup ineriartortinneranut tapersersorneqarneranullu 2014-imi aningaasat qas- sit pisortanit aningaasaliissutigineqarnikuuppat, aamma aningaasat agguataarnissaan- nut Naalakkersuisut qanoq tulleriarinikuuppat?

Akissut:

Kinguliini akissutima saniatigut AI 2014 innersuussutigaara, tassani nunalerinermik inuussutissarsiuteqarnermut aningaasaliissutit atuarneqarsinnaammata. Nunalerinermut ukioq 2014-mut katillugit 23,051 mio. kr.-t aningaasaliissutigineqarput, imatut agguarneqartut:

Tabel 1:

Konto	Nunalerineq	Ukioq 2014
51.03.02	Nunalerinermik inuussutissarsiummut aningaasatigut tapiissutit	13.028.000
51.03.03	Ineriartortitsinermut tapiissutit, nunalerineq	3.023.000
51.03.04	Neqi A/S-imit kiffartuussinermut isumaqatigiissut	7.000.000

Aningaasaliinissamut tapiissutit tunisinermi akinut tapiissutinut (51.03.02) 6,998 mio. kr.- inut agguarneqarput, tassani naatsorsuutigineqarluni savaaqqat tunineqartut allannngussanngitsut 21.500-t 344 tonsinut aamma savanut 1.500-nut 37 tonsinut nalilerneqartut. Tunisinermi akinut tapiissutit savaaqqamut kiilumut tapiissutaapput aamma Neqi A/S-imit akilerneqartarlutik. Pilersitsinermut 0,102 mio. kr.-inik aningaasaliisoqarpoq, ineriartortitsinernut 0,330 mio. kr.-inik kiisalu tapiissutinut allanut 5,598 mio. kr.-inik.

Nunalerinermik ineriartortitsinermut tapiissutit (51.03.03) 3,023 mio. kr.-t inuussutissarsiummik siursaalluni suliniutinut, nunalerinermi toqqammavinni piunasaqaatit pitsaanerulernissaannut atugassanngorlugit aningaasaliissutigineqarput. Taamatuttaaq siunnersorteqarfiup ingerlanneqarneranut, Namminersortlutik Oqartussat SPS-illu akornanni angusassanik isumaqatigiissut aallaavigalugu sulisumut. Neqi A/S- mut kiffartuussinermut isumaqatigiissut (51.03.04) 2014-imi 7 mio. koruuninik aningaasartaqarpoq 2015-imumullu 6 mio. koruunit missingersuutigineqarlutik.

Taakkua saniatigut kontumi pingaarnermi 51.07.40 Ernialersugaanngitsut akilersugassaanngitsullu taarsigassarsiat tamarmiusut 10,804 mio. kr.-put, ukioq 2014- mi aalisarnermut, piniarnermut nunalerinermullu tamarmut aningaasaliissutaapput. Nunalerinermut aningaasaliissutit taamaallilluni 4,450 mio. kr.- inik agguaaassivigineqarluni, taakkualu Aningaasanut Inatsisimmi ingerlatsinissamut anguniagaasunut naapertuuttuupput. Matumani naatsorsuineq tabilimi 1-imi qulaani taaneqartumut toqqaannartumik aningaasaliissutinut naatsorsuutigineqanngillat.

Ernianut tapiissutit (51.07.41) 2014-mi 240.000 kr.-inik annertussuseqarput akiitsut sinnerisa tamarmiusut 4 %-eralugit, kisitsisit taakku aallaavigalugit akiitsut sinneri 6 mio. kr.-ullutik taarsigassarsisullu taamaalilluni nammineq akiitsut sinnerisa ukiumut 4 %-ii akilissallugit. Taamaalilluni akiitsut sinnerinut erniat ukiumut katillugit 8 %-iupput. Matumani naatsorsuineq tabilimi 1-imi qulaani taaneqartumut toqqaannartumik aningaasaliissutinut naatsorsuutigineqanngillat.

Apeqqummut 12-mut

2015-imut Aningaasanut Inatsit aqcutigalugu nunalerinerup ineriartortinneranut taper-sorsorneqarneranullu pisortanit aningaasaliissutit qassit aningaasaliissutiginnissaat Naalakkersuisut naatsorsuutigaat, taakkulu qanoq tullerifaarneqassappat?

Akissut:

Maannakkut 2015-imut Aningaasanut inatsisissamut ukiunullu missingersuusiorfiusunut tunngatillugu aningaasanik atugassanngortitsisinnanissat pillugu oqaatigisinnaanngikkallarpakka, tassani aningaasanut inatsisissap suliarineqarnera ingerlammat. Tullerifaarinerumut tunngatillugu Naalakkersuisut qaqugukkulluunniit pisortat aningaasa-liissutaasa inuussutissarsiut ineriartortinniartulugu sulissutigineqartunut atorineqartarnissaat pingaarnerutituassavaat, taamatuttaaq aningaasartuutikillisaaniarluni sulissutigineqartunut.

Apeqqummut 13-mut

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutini UPA 2014/20-mi aamma UPA 2014/21-imi killilius-sanit nunaateqarnermi sulisoqarnerup siuarsarnissaannut atugassatut aningaasaliissinnaanermut periarfissat Naalakkersuisut qanoq nalilerpaat?

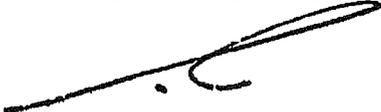
Akissut:

Immikkoortoq 12-imut akissutikka takukkit. Ilassutitut nalunaarutigisinnaavara toqoraaviup nutarterneqarneratigut toqoraavimmi inuit sulisut amerleriareermata, qularnanngitsumik sinerissamut sunniuteqartussamik, tassa Neqi A/S-imiit nioqcutissanik annertunerusumik tunisaqartoqartaleriarpat pilersuisoqaleriarpallu.

Toqoraavimmik tamatigoortumik nutaamik pilersitsinermi ukioq naallugu suliffinnik ataavartunik 25-30-nik pilersitsisoqarsinnaavoq. Toqoraavik nutaaq aamma naatsiiianik naatitanillu tiguisinnaassaaq. Naalakkersuisut naatsorsuutigaattaq toqoraavik tamatigoortoq tuniniaasartuni, neriniartarfinni tamanit orninneqarsinnaasuni, neriniartarfinni akunnittarfinnilu nioqcutissat assigiinngiaarnerulernerisigut sulisoqarniarnikkut sunniuteqarumaartoq.

Nunaateqarnermi sulisoqarniarnermi apeqqutaalluinnarpoq savaatillit ataasiakkaat qanoq pisariaqartitsinerat qanorlu sivisutigisumik immikkut ikiorteqarniarunik ikiorteqarniarnersut.

Inussiarnersumik inuullaqqusillunga

Finn Karlsen